

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Co/135/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232784
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112232784.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/536/2012-86 zo dňa 16. marca 2015, o odvolaní navrhovateľa proti výzve Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/536/2012-115 zo dňa 15. apríla 2015 a o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/536/2012-124 zo dňa 12. mája 2015, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením č. k. 5C/536/2012-86 zo dňa 16. marca 2015 súd I. stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote pätnástich dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume XXX eur (XX x XX eur), ktorý vyrubil podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení. Zároveň navrhovateľa poučil, že v prípade, ak nebude súdny poplatok v určenej lehote zaplatený bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Súd prvého stupňa výzvou č. k. 5C/536/2012-115 zo dňa 15. apríla 2015 vyzval navrhovateľa, aby v lehote desiatich dní od doručenia zaplatil súdny poplatok za dovolanie v sume XXX. eur (XX x XX eur) podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak nebude poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.

Navrhovateľ aj proti predmetnej výzve podal odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/výzvu v celom rozsahu zrušil.

Súd prvého stupňa druhým napadnutým uznesením č. k. 5C/536/2012-124 zo dňa 12. mája 2015 zastavil dovolacie konanie o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach vedených pod sp. zn. 5C/536/2012, 5C/537/2012, 5C/538/2012, 5C/539/2012, 5C/540/2012, 5C/542/2012, 5C/544/2012, 5C/545/2012, 5C/548/2012, 5C/549/2012 spojených na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 5C/536/2012. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 10 ods. 1, 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dňa 02.04.2015 podal navrhovateľ dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.01.2015 č. k. 8Co/104/2015. Výzvou zo dňa 15.04.2015, ktorú prevzal navrhovateľ, resp. jeho právny zástupca dňa 20.04.2015, vyzval súd navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie v sume XXX eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy s poučením, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Keďže navrhovateľ napriek výzve súdu a poučeniu, nezaplatil súdny poplatok za podané dovolanie, súd prvého stupňa dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa názoru navrhovateľa v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov spoplatneniu podlieha iba podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Namietal, že navrhovateľ podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Poukázal na to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba navrhovateľom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona číslo 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa nie sú dôvodné a preto je potrebné obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31. decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Predmetom odvolacieho konania bolo napadnuté uznesenie č. k. 5C/536/2012-86 zo dňa 16. marca 2015, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote pätnástich dní od doručenia uznesenia, aby zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume XX0 eur (10 x XX eur) podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Odvolací súd k namietanej absencii odôvodnenia je toho názoru, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia z toho hľadiska, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Uznesenie spĺňa podstatné náležitosti, ktoré zákon kladie na tento typ rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. V žiadnom prípade sa teda nemožno stotožniť s tvrdením navrhovateľa, že dôvody rozhodnutia možno hádať, ako to vyplýva z obsahu podaného odvolania. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom „odôvodnenie“, alebo odôvodnenie nasledujúce bezprostredne po výrokovej časti ako je tomu v danom prípade. Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej ochrany dotknutých práv, nie prílišný formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom XX,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č. 286/2012 Z. z. od 01.10.2012 a doposiaľ nebola zmenená.

Vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 5C/536/2012-21 zo dňa 25.02.2013 spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5C/536/2012, 5C/537/2012, 5C/538/2012, 5C/539/2012, 5C/540/2012, 5C/542/2012, 5C/544/2012,

5C/545/2012, 5C/548/2012, 5C/549/2012 a vec ďalej viedol pod sp. zn. 5C/536/2012, jednalo sa o spoločné konanie desiatich vecí. Preto súd prvého stupňa správne vyrubil súdny poplatok za odvolanie vo výške 10 x XX. eur.

Taktiež námietka navrhovateľa že spoplatneniu nepodlieha odvolanie, ale len žaloba/návrh, je nedôvodná s poukazom na ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch, konkrétne ustanovenia § 2 ods. 4, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a tiež vzhľadom k ustanoveniu § 6 ods. 2 v znení účinnom v čase podania odvolania, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej, pričom táto podmienka bola v predmetnej veci splnená, nakoľko odvolanie bolo podané vo veci samej.

Z tohto hľadiska súd posúdil vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa i v zmysle intertemporálneho ustanovenia § 18ca, ktoré je potrebné vykladať tak, že ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak konanie začalo pred 30.09.2012, vyberajú sa súdne poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V predmetnej veci však navrhovateľ podal odvolanie po 30.09.2012 (dňa 16.12.2013), preto sa použije právny stav podľa zákona účinného po 30.09.2012, (pretože poplatok sa vyrubuje za odvolanie ako za konanie na jednom stupni), aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 30.09.2012.

Preto neobstojí ani argumentácia navrhovateľa rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007, keďže súd prvého stupňa svojvoľne nerozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdному konaniu, a správne na daný prípad aplikoval ustanovenia účinné v čase podania odvolania, teda v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa navrhovateľovi správne uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktorá mu vznikla podaním odvolania, a to v správnej výške 10 x XX eur, t.j. XXX eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Čo sa týka druhého napadnutého uznesenia, ktorým súd prvého stupňa zastavil dovolacie konanie, odvolací súd len dáva do pozornosti ustanovenie § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého je poplatníkom ten, kto podal dovolanie. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, stal sa v zmysle tohto ustanovenia poplatníkom, ktorému vznikla poplatková povinnosť v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch a to vo výške dvojnásobku súdneho poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch).

Keďže navrhovateľ súdny poplatok za dovolanie, ktorý bol splatný podaním dovolania v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch napriek výzve súdu nezaplatil, hoci bol o následkoch jeho nezaplatenia poučený, súd prvého stupňa správne dovolacie konanie zastavil, čo mu jednoznačne vyplývalo z citovaného ustanovenia.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že dovolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom dovolací súd rozhoduje o dovolaní. Navrhovateľ podal dovolanie dňa 02.04.2015 a preto aj v tomto prípade bolo vznik poplatkovej povinnosti potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch. Odvolací súd zastal názor, že sa použije právny stav podľa zákona účinného po 30.09.2012.

Taktiež je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok za dovolanie v správnej výške, v sume 10 x XX eur, t.j. XXX eur, teda vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku za návrh, pretože bolo podané proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej.

Z uvedených dôvodov odvolací súd obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa proti výzve súdu prvého stupňa č. k. 5C/536/2012-115
zo dňa 15. apríla 2015, odvolací súd dodáva, že týmto odvolaním sa v rámci tohto odvolacieho konania nezaoberal, pretože súd prvého stupňa o poplatkovej povinnosti za dovolanie rozhodol výzvou (vzor 4a) a výzva na zaplatenie súdneho poplatku nie je rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 201

OSP, ktoré by bolo možné napadnúť odvolaním. K podaniu navrhovateľa označenému ako odvolanie voči výzve/uzneseniu na zaplatenie súdneho poplatku odvolací súd dodáva, že v § 169 ods. 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil navrhovateľovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, na ktorú nie je možné aplikovať zákonné ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Voči výzve súdu nie je možné podať odvolanie, preto odvolací súd posudzoval toto podanie označené ako „odvolanie“ podľa obsahu a považoval ho za vyjadrenie k poplatkovej povinnosti.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.